

Kauniaisten arvokkaat tiemaisemat

Tieympäristöjen hoito-ohjeiden laatiminen

Selostus 7.8.2006

PÖYRY ENVIRONMENT OY

KAUNIAISTEN KAUPUNKI

Kauniaisten arvokkaat tiemaisemat

Tieympäristön hoito-ohjeiden laatiminen

Selostus 7.8.2006

Kauniaisten arvokkaiden tiemaisemien hoitosuunnitelman laatimistyön on Kauniaisten kaupungin yhdyskuntatoimen tilaamana suorittanut maisema-arkkitehti Kaija Uusitalo Pöyry Environment Oy:stä kevätkesän 2006 aikana.

Ohjaavaan työryhmään ovat kuuluneet kuntatekniikkapäällikkö Jarmo Loikkanen ja kaupunginpuutarhuri Elina Riipinen.

Kauniaisten arvokkaat tiemaisemat

Tieympäristön hoito-ohjeiden laatiminen

Selostus 7.8.2006

Sisällys:

1. Yleistä

2. Suunnittelukohteet ja työmenetelmät

2.1 Suunnittelukohteet

2.2 Työmenetelmät

3. Suunnittelutyön tavoitteet

3.1 Tarjouspyynnön mukaiset tavoitteet

3.2 Tavoitteet maastoinventoinnin perusteella

4. Hoitosuunnitelmat

4.1 Hoitoluokitus

4.2 Ongelmakartoitus ja parannusehdotukset

5 Tietokohtaiset suunnitelmaselostukset

5.1 Eteläinen Heikelintie (piir. 67060260/1)

5.1.1 Nykytilanne

5.1.2 Tieympäristön kehittämissuunnitelmia

5.1.3 Hoitoluokitus – tiealueen kasvullisten osien hoito

5.2 Pohjoinen Heikelintie välillä Pohjoinen Suotie – Rantamajantie (piir. 67060260/2)

5.2.1 Nykytilanne

5.2.2 Tieympäristön kehittämissuunnitelmia

5.2.3 Hoitoluokitus – tiealueen kasvullisten osien hoito

5.3 Rantamajantie ja Lindstedtintie välillä Rantamajantie – Kavallintie (piir. 67060260/3-4)

5.3.1 Nykytilanne

5.3.2 Tieympäristön kehittämissuunnitelmia

5.3.3 Hoitoluokitus – tiealueen kasvullisten osien hoito

5.4 Kavallintie välillä Lindstedtintie – Eteläinen Heikelintie (piir. 67060260/5-7)

5.4.1 Nykytilanne

5.4.2 Tieympäristön kehittämissuunnitelmia

5.4.3 Hoitoluokitus – tiealueen kasvullisten osien hoito

5.5 Hovineuvoksettaren polku (piir. 67060260/8)

5.5.1 Nykytilanne

- 5.5.2 Tieympäristön kehittämissuunnitelmia
- 5.5.3 Hoitoasteutus – alueen kasvullisten osien hoito
- 5.6 *Maisterintie (piir. 67060260/9-10)*
  - 5.6.1 Nykytilanne
  - 5.6.2 Tieympäristön kehittämissuunnitelmia
  - 5.6.3 Hoitoasteutus – alueen kasvullisten osien hoito
- 5.7 *Fasaanipolku (piir. 67060260/11)*
  - 5.7.1 Nykytilanne
  - 5.7.2 Tieympäristön kehittämissuunnitelmia
  - 5.7.3 Hoitoasteutus – alueen kasvullisten osien hoito
- 5.8 *Yhtiöntie välillä Ersintie – Jondalintie (piir. 67060260/12-13)*
  - 5.8.1 Nykytilanne
  - 5.8.2 Tieympäristön kehittämissuunnitelmia
  - 5.8.3 Hoitoasteutus – alueen kasvullisten osien hoito
- 5.9 *Jondalintie (piir. 67060260/14)*
  - 5.9.1 Nykytilanne
  - 5.9.2 Tieympäristön kehittämissuunnitelmia
  - 5.9.3 Hoitoasteutus – alueen kasvullisten osien hoito
- 5.10 *Kylpyläntie (piir. 67060260/15-16)*
  - 5.10.1 Nykytilanne
  - 5.10.2 Tieympäristön kehittämissuunnitelmia
  - 5.10.3 Hoitoasteutus – alueen kasvullisten osien hoito

Lähdeluettelo:

Liitteet:

- Liite 1. Indeksikartta
- Liite 2. Piirustusluettelo
- Piirustukset: 1114-1-16.

1. Yleistä

Maankäytön yleissuunnitelma 2004 (MASU 2)

Kauniaisten kaupungille on laadittu maankäytön yleissuunnitelma 2004 (MASU 2). Seuraavassa on yleissuunnitelman selostuksesta kerätty arvokkaisiin tiemaisemiin liittyvät kannanotot.

”Yleissuunnitelmassa on esitetty rakennusperinnön, kulttuuri- ja luonnonympäristön sekä kaupunkikuvan kannalta arvokkaita alueita, rakennuksia sekä muita kohteita. Kohteet on suunnitelmassa luokiteltu kolmeen eri ryhmään:

1. Suojeltavat rakennukset
2. Valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt ja
3. Erityisiä ympäristöarvoja sisältävät kohteet.

Kohtaan 3. ”Erityisiä ympäristöarvoja sisältävät kohteet” sisältyy kaksi alaryhmää:

1. Luonnon- ja kulttuuriympäristön kannalta arvokkaat alueet ja
2. Arvokkaat tiemaisemat

Arvokkaisiin tiemaisemiin on luetteloitu paikallishistoriallisesti ja maisemallisesti arvokkaita teitä.

Kauniaisissa on jäljellä useita paikallishistoriallisesti merkittäviä vanhaa huvila-asutusta palvelevia teitä (esim. Kavallintie, Dosentintie, Maisterintie ja Eteläinen Heikelintie sekä Kylpyläntie). Maisemallisesti arvokkaita ovat metsäisissä mäki- tai järvimaisemissa kulkevat tiet (mm. kumpuilevat tiet Gallträskin ympäri sekä Jondalintie/Yhtiöntie). Tiemaisema voi olla arvokas myös hyvin suunniteltuna katumiljöönä (esim. Mäntymäentie). Lisäksi Kauniaisissa on useita viehättäviä kapeita ’kortteliraitteja’ (mm. Fasaaninpolku ja Hovineuvoksettarenpolku).

Arvokkaisiin tiemaisemiin on luokiteltu seuraavat tiet: 1T Kylpyläntie (osa), 2T Mäntymäentie (osa), 3T Kavallintie (osa) 4T Fasaaninpolku, 5T Jondalintie, 6T Hovineuvoksettarenpolku, 7T Rantamajantie (osa) 9T Eteläinen Heikelintie (osa), 10 Dosentintie (osa), 8T Maisterintie (osa) 9T Eteläinen Heikelintie (osa), 10T Dosentintie (osa), 11T Yhtiöntie (osa) ja 12T Itäinen koulupolku”.

2. Suunnittelukohteet ja työmenetelmät

2.1 Suunnittelukohteet

Käsillä olevan Kauniaisten arvokkaiden tieympäristöjen hoitosuunnittelun piiriin on valittu seuraavat tieosuudet:

Gallträskin kiertävä tielenkki, johon kuuluvat:

(1.) Eteläinen Heikelintie, (2.) osa Pohjoista Heikelintietä, (3.) Rantamajantie, (4.) osa Lindstedtintietä ja (5.) suurin osa Kavallintietä.

Muut suunniteltavat tiejaksot ovat:

(6.) Hovineuvoksettarenpolku, (7.) Maisterintie, (8.) Fasaanipolku, (9.) Yhtiöntie ja siitä erkaneva (10.) Jondalintie sekä (11.) Kylpyläntie. Suunniteltavat tieosuudet on esitetty **LIITTEESSÄ 1.**

2.2 Työmenetelmät

Työssä on ollut käytettävissä tieosuuksien karttatulosteet 1:500 ja numeeriset kartat suunnitelmakarttojen valmistamiseen. Lisäksi käytettävissä on ollut edellä mainittu Maankäytön yleissuunnitelma 2004 ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaan rakennuskannan inventointiaineisto. Työn konkreettisesta luonteesta johtuen maastotyöllä on ollut tärkeä osuus tehtävän suorittamisessa. Tiet on käyty läpi yksityiskohtaisesti karttamerkintöjä tehden ja valokuvaten. Maastotyön yhteydessä on arvioitu tienvarsien rakennuskannan rakentamisajankohdat. Kartta- ja maastoaineiston perusteella on laadittu tieympäristöjen viheralueiden hoitoluokitus, kirjattu havaitut ongelmat sekä parannusehdotukset suunnitelmakartoille ja laadittu suunnitelmaselostus.

3. Suunnittelutyön tavoitteet

3.1 Tarjouspyynnön mukaiset tavoitteet

Suunnittelutyölle aloitusvaiheessa asetettuja tavoitteita olivat kehittää tieympäristöä viihtyisäksi, turvallisiksi, ympäröivän kulttuuriympäristön arvot huomioonottavaksi ja esteettisesti korkeatasoiseksi kokonaisuudeksi.

3.2 Tavoitteet maastoinventoinnin perusteella

Arvokkaiksi tieympäristöiksi on valittu teitä, joilla vanha tielinjaus on säilynyt ja joiden vaikutuspiirissä on vielä vanhaa kulttuurihistoriallisesti arvokasta rakennuskantaa. Teihin kohdistuvat käyttötarpeet ovat tänä päivänä aivan toiset kuin 1900-luvun alussa tai vielä 1960-luvulla. Vanhat huvilat ovat olleet suurilla tonteilla usein etäällä tiestä. Tieympäristöt ovat olleet lähes luonnontilaisten metsien ympäröimiä. Tuolloin tieliittymiä pääteille oli harvassa. Sodan jälkeen rakentaminen on ollut runsasta lähes kaikkien suunnittelukohteiden läheisyydessä - osalla jo heti sotien jälkeen, mutta etenkin 1970-80-luvuilta lähtien. Uudet asuintontit on

lohkottu vanhoista huvilatonteista tien vierestä lähtien. Tonttien pienentyessä rakentaminen on tapahtunut lähelle tietä ja uusia tonttiliittymiä teille on avattu runsaasti. Tienvarsien rauhalliset luonnonmetsämaisemat ovat katoamassa ja tilalle on tullut monimuotoisempi ja ehkä rikkonaisempi puutarhamaisen pihakulttuurin leimaama tie/katumaisema.

Voimakkaasta asutuksen ja teiden käytön lisäyksestä huolimatta tiet ovat säilyneet kapeina, mäkisinä ja osin mutkaisinakin. Teiden kapeus näkyy pientareiden kuluneisuutena ja rakenteiden heikkous pinnoitteiden murtumisina ja kuoppaisuutena.

Kohteiden maastoinventointien perusteella tiekohtaiset tavoitteet ovat tarkentuneet. Teiden rakenteellisten ongelmien vuoksi ei pelkällä hoidolla ja sen kehittämällä saavuteta työn alkuvaiheessa asetettuja tavoitteita. Erityisesti esille nousi tien kuivatusratkaisujen vaikutus tieympäristön esteettisyyteen ja turvallisuuteen. Tien fyysisillä ominaisuuksilla (leveys, jyrkkyys jne.) on suuri merkitys kulkijoiden turvallisuudelle etenkin läpiajoon käytetyillä kaduilla.

Kuivatuksen merkitys

Yleisesti voidaan todeta, että tieympäristöjen esteettiseen ilmeeseen vaikuttavat huomattavasti tien kuivatuksen ratkaisut. Useimpien teiden osalla kuivatus on hoidettu avo-ojin.

Kaavanmukaiset tiealueet ovat melko kapeita, joten loivapiirteisiin avo-ojiin ei ole mahdollisuuksia. Usein avo-ojat ovatkin jyrkkäreunaisia ja siten erittäin vaikeita hoitaa. Tiiviisti asutuilla alueilla tonteille kuljetaan tierumpujen yli. Tierumpujen ympäristöt ovat monesti epämääräisiä (esim. Yhtiöntien pohjoispää).

Pahimpien avo-ojien putkittaminen parantaisi yleisilmettä, helpottaisi hoitoa ja lisäisi jopa turvallisuuden tunnetta.

Mittakaava ja turvallisuus

Selvityskohteina olevilla teillä on selkeästi oma perusluonteensa johtuen sijoituksesta maisema- ja yhdyskuntarakenteesta ja liikennemääristä.

Hovineuvoksettarenpolku on miellyttävä, kapea jalankulkijan yhdystie Maisterintien ja Kavallintien välillä. Fasaanipolku on alkujaan ollut kapea kylätie, josta asumisen lisääntyessä on tullut luonteeltaan pihakatu. Jondalintie, Rantamajantie, osin myös Eteläinen Heikelintie (ilman päiväkodin liikennettä) ja Maisterintien itäpää muistuttavat puistomaisia kyläteitä. Pohjoinen Heikelintie, Lindstedtintie, Kavallintie ja Kauppalantien eteläpuoleinen osa Yhtiönkatua toimivat osittain läpiajokatuina ja vaikuttavat jalankulkijasta turvattomilta. Katumaisin on Maisterintien länsipää. Kylpyläntiellä on reunakivellä erotettu jalkakäytävä, mikä tekee tiestä selkeästi kaupunkimaisen. Lähelle katua sijoittuvat uudet asuinrakennukset etenkin tien itäpäässä tekevät tieympäristöstä entistä kaupunkimaisempaa. Jäsentymättömintä katu ympäristöä edustaa Yhtiöntie Kauppalantielta pohjoiseen.

Erityisesti teiden peruskunnostusten yhteydessä, mutta myös hoidossa tavoitteena on ottaa huomioon teiden mittakaavallinen erilaisuus. Erityistä huomiota tulee kiinnittää läpiajokaduilla jalankulkijoiden turvallisuuden lisäämiseen esim. tiealueen uudella jäsentelyllä.

4. Hoitosuunnitelmat

4.1 Hoitoluokitus

Tieympäristöjen hoito-ohjeiden laatimistyökaluna on työssä sovellettu yleisesti käytössä oleva Viherympäristöliitto ry:n julkaisua 16 ”Viheralueiden hoitoluokitus” (2000). Hoitoluokkien määrittely on pohjana viheralueiden hoidon työselitykselle ”Viheralueiden hoito VHT’05” (Viherympäristöliitto ry:n julkaisu 32. 2005).

Hoitoluokan valintaan vaikuttaa alueen luonnonominaisuudet, asema kaupunkikuvassa, alueen käyttötarkoitus, rakentamisaste sekä hoidon laatuavoite ja intensiivisyys. Hoitoluokkaa määritettäessä on pohdittava kunkin alueen kohdalla mainittujen tekijöiden keskinäistä painoarvoa ja käytettävissä olevia resursseja.

Viheralueiden hoidon pääluokkia on neljä:

- A Rakennetut viheralueet
- B Avoimet viheralueet
- C Taajamametsät ja
- E Erityisalueet.

Oheisissa suunnitelmissa esiintyy vain Luokkia A ja C. A-luokka jakautuu kolmeen alaluokkaan:

- A 1 Edustusviheralueet
- A 2 Käyttöviheralueet ja
- A 3 Käyttö- ja suojaviheralueet

Tieympäristön luonteesta johtuen hoidettavat ympäristöt ovat tien piennaralueita. Koska tiestö on vanhaa, on varsinaisesti viheralueiksi rakennettuja ympäristöjä vähän. Hoidettavat kohteet ovat valtaosaltaan **A III-luokan** nurmikoita, joiden tarkoituksena on antaa vihreä yleisilme. Kohteet ovat luonnonurmia, jotka on perustettu tai luonnostaan muodostuneita. Toimenpiteitä tehdään siinä määrin, että yleisilme pysyy siistinä. Luokan A III kaistoilla esiintyy jonkin verran pääasiassa luonnonvaraista puustoa ja pensastoa. Hoito on lähinnä juurivesojen säännöllistä poistoa.

Rakentamisen tiivistymisen myötä tarvetta korkeampaan hoitoluokkaan esiintyy jo nyt ja tulee tulevaisuudessa esiintymään enenevässä määrin. **A II-luokkaan** on esitetty katu ympäristöjen muutamat pensasistutukset ja levähdyskohteet sekä muutamien kaupunkimaisten kadunvarsien nurmikaistat. A II-luokassa hoidon tavoitteena on viihtyisän ja toimivan käyttöviheralueen ylläpito. Kasvillisuuden, rakenteiden ja laitteiden turvallisuutta ja alueen siisteyttä tarkkaillaan säännöllisesti. Havaitut puutteet korjataan mahdollisimman pian. Turvallisuutta vaarantavat vauriot korjataan mahdollisimman pian.

Paikoin tiet kulkevat selkeiden metsäpuistojen tai puistometsien vieritse. Tällaiset asutuksen välittömässä läheisyydessä sijaitsevat metsät hoidetaan luokan ”Lähimetsät” **C I mukaan**. Hoidon tavoitteena on mm. maisemakuvan sekä monipuolisen ja elinvoimaisen kasvillisuuden ylläpitäminen sekä ulkoilumahdollisuuksien turvaaminen.

Hoitoluokitus on tehty tarkkaan ohjelmistolla, joka laskee alueiden pinta-alat. Suunnitelmajaksoittain on suunnitelmakartoille tulostettu eri aluetyyppien ja hoitoluokkien yhteispinta-alat.

4.2 Ongelmakartoitus ja parannusehdotukset

Tiekohtaiset ongelmat pohjautuvat ensisijaisesti maastohavaintoihin. Ongelmia on tiestön rakenteellisissa puutteissa ja kunnossapidon puutteissa kuten esim.; heikot pohjarakenteet ja sen seurauksena pinnoitevauriot, tien jyrkkyys, kallistuminen väärään suuntaan, penkereet estävät pintaveden pääsyn ojaan tai pintavedet valuvat tontille tai päinvastoin, hiekoitushiekka on täyttänyt ojan tai tiepenkereet ja tukehduuttanut nurmen. Visuaalisesti ja tieympäristöjen hoidon kannalta ongelmallisimpia ovat jyrkkäluiskaiset avo-ojat ja tonttirummut. Jonkin verran on myös kasvillisuuden synnyttämiä näkymäesteitä.

Tieturvallisuuteen liittyvät parannukset edellyttävät laaja-alaista liikenneverkon ja liikennemäärien tarkastelua. Tieympäristöjen kehittämissuunnitelmien kannalta olisi tarpeen tietää, mitkä kadut tulevat olemaan läpiajettavia eli jonkinasteisia kokoojakatuja ja mitkä puhtaita asuntokatuja. Inventoinnin pohjalta kävi selvästi ilmi, että teiden kapeus ja jalankulkuteiden puuttuminen vilkkaimmilta teiltä on selkeä turvallisuusriski. Kapeudesta aiheutuu myös pengeralueiden kuluminen ja tieympäristön epämääräisyyden leima. Ongelmia ja parannusehdotuksia on kirjattu suunnitelmakarttoihin ja tiekohtaisiin selostuksiin.

5 Tiekohtaiset suunnitelmaselostukset

5.1 Eteläinen Heikelintie (piir. 67060260/1)

5.1.1 Nykytilanne

Tien käyttö ja mitoitus

- Tie on päättävä liityntä- ja tonttatie, joka jatkuu pohjoisessa kevyenliikenteentienä järven länsirantaa. Heikelintien ja Pirkonpolun risteyksessä oleva päiväkotituo alueelle liikennettä normaalin asumistoimintojen lisäksi.
- Tiealueen leveys on 6,5 m-10 m. Tiealue on kapeimmillaan eteläpäässä. Asfaltoitu osuus on 4-5 m.

Tieympäristö

- Etelästä lähdettäessä tie ylittää kallioselänteen laskeutuen melko jyrkästi (15 %) kohti Gallträskin laaksoa.
- Tien itäpuoleinen rakennuskanta on rantavyöhykkeen asumuksia (n. 1980-luvulta) lukuun ottamatta peräisin 1900-luvun alkukymmeniltä. Isot puuhuvilat sijaitsevat tonttien keskiosissa kaukana tiestä.
- Länsipuolen rakennuksista vain yhdellä tontilla on 1900-luvun alun huvila, muut ovat peräisin 1970-luvulta. Myös uudet rakennukset jättävät tien ja kadun väliin tilaa, joten katukuva on luonteeltaan **metsäisen puistomainen**.

Ongelmakartoitus

- sadevesien ohjaus puutteellinen, ojat epäsiistit ja osin syvät, vaikeasti hoidettavia
- tien jyrkkyys, hiekoitushiekan kertyminen tienpenkoille (sadevedet eivät pääse ojiin), tien reunojen alttius eroosiolle
- järven rantametsä on melko sulkeutunut ja estää kauniit järvinäkymät etelästä tultaessa

5.1.2 Tieympäristön kehittämisehdotuksia

Yleisilme ja tien mitoitus

Tie muistuttaa paljon puistotietä. Sen pinnoitteeksi sopisi hyvin hiekkapintaa muistuttava sirotepinta. Jalankulkijan turvallisuutta on vaikea lisätä erotetulla kävelykaistalla leventämättä tietä. Puolentoista metrin levennys ei vielä veisi tien luonnetta puistotienä, koska suuret puut tieympäristössä omalta osaltaan vaikuttavat tietä kaventavasti.

Ajo-osuuden päättyminen ennen järven laaksopainannetta on epämääräinen. Asfaltti loppuu epäsäännölliseen hiekka-alueeseen. Kääntöpaikan ja jalankulun selkeämpi jäsentely olisi tarpeen.

Laakson ylittävä kävelytie on kapeahko ja molemmilla puolilla tietä on leveät avo-ajat. Eteläiseltä Heikelintieltä tultaessa järvenpuoleinen rumpu voitaisiin kääntää järvelle päin ja tienvarteen voitaisiin pystyhirsiseinämän avulla pengertää katselulevennys järven puolelle.

Pintavedet

Tien eteläpäässä on sadevesikaivo ennen suojatien korotusta. Muilta osin sadevesiviemärointiä ei ole. Tien alkupäässä etelästä lähdeettäessä tien itäpuoleinen piennarpenger estää pintavesien pääsyn ojapainanteeseen. Painanteesta ei näytä olevan purku-uomaa. Kesäaikaan imeytyminen tapahtuu maaperään. Vesien ohjaamiseksi piennar tulisi madaltaa tai pintavedet ohjataan hallitusti reunakiveystä pitkin rakennettaviin sadevesikaivoihin.

Pohjoispäästään Eteläinen Heikelintie viettää melko jyrkästi Gallträskin rantaan. Tie tuntuu kaarteessa kallistuvan ulkokaarteeseen, jonne on syntynyt tai vähitellen kertynyt hiekoitushiekasta kynnys. Vedet kulkevat tiealueella, kunnes ne ennen viimeistä tonttiliittymää murtavat tien reunan ja valuvat alapuoliseen metsään. Pintavesien nopea poisto etenkin jyrkissä mäkiosuuksissa vähentäisi hiekoitustarvetta alku- ja lopputalven kaljamakelien aikaan.

Valaistus

Ajotieosuudella Eteläisellä Heikelintiellä pylväsvalaisimina on tumman harmaat pylväsvalaisimet, jotka sopivat tieympäristöön hyvin.

Etenkin suoalueella erilaisten tolppien pysyminen suorassa on roudan vuoksi koetuksella. Perustuksen tulisi olla erityisen vahva. Pylväät tulisi suoristaa vuosittain tai muuten ympäristö antaa huolimattoman kuvan (vino pylväs).

Jäteastiat

Luonnonsuojelualueen alkuun sopisi hyvin esim. puurimoilla tai pajupunoksella verhoiltu roskastia (roskis).

5.1.3 Hoitoluokitus – tiealueen kasvullisten osien hoito

Nurmet

Pääosa tietä ympäröivistä tonttien osista on luonteelta puistomaista metsää. Tien eteläpuolisilla 1970-80-luvuilla rakennetuilla tonteilla pihoja on rakennettu puutarhamaisesti ja nurmikot tulevat paikoin tien varteen. Tästä huolimatta tieympäristön piennaralueet voitaisiin hoitaa yhtenäisesti laaksopainanteeseen saakka niittynurmina leikatun ne 2-3 kertaa kesässä (hoitoluokka A3). Järven ja suon reunavyöhykkeillä luonnonomaisuus saisi kasvaa ja tienvarsien sara- ja suovarpujen kehittymistä pitäisi lisätä, hoito lähinnä puhtaanapitoa ja niitto tarvittaessa.

Keväällä:

- Roskien poisto
- Hiekoitushiekan poisto tärkeää! (penkereiden kasvu-pintavesien ojaan pääsy vaikeutuu, epäsiisti ja epämääräinen tien reunalinja)
- Metsäisillä jaksoilla puiden oksien ja lehtien keruu.
- Laaksopainanteessa järven tuntumassa roskien ja puujätteen keruu rantavesistä.

Kesällä

- Kasvillisuuden osalta penkereet niitetään 2-3 kertaa kesässä.
- Reheviltä jaksoilta ruoho kerätään pois.

Puusto

Varsinaisella tiealueella puustoa on vähän. Puusto on pääosin luonnonvaraista. Istutettua puustoa on vain pohjoispään länsipuoleisilla tonteilla. Täysikasvuiset puut tarvitsevat lähinnä kunnan tarkkailua. Pohjoispäässä tiealueella on jonkin verran pensoittuneita metsäkuvioita, jotka tulisi raivata. Järven rantametsä on myös paikoin liian tiheä, jotta järvi näkyisi. Muutamia kuusia tulisi rantavyöhykkeeltä poistaa.

5.2 Pohjoinen Heikelintie välillä Pohjoinen Suotie – Rantamajantie (piir. 67060260/2)

5.2.1 Nykytilanne

Tien käyttö ja mitoitus

- Tie on läpikulkutie, jonka liikenne on asutuksen tiivistymisen ja Suotien kunnostamisen seurauksena ehkä lisääntymässä. Myös Heikelinkujan risteyksessä oleva päiväkotit lisää liikennettä.
- Kaavanmukainen tiealueen leveys on 10 m. Asfaltoitu osuus on 5-6 m.
- Pohjoiselta Suotieltä lähdettäessä tie nousee erittäin jyrkkää (14 %) ja pitkää rinnettä kaartuen Heikelinkujan risteykseen. Tien länsi-lounainen pengeri on korkea ja jyrkkä. Jyrkimmällä kohdalla on suojakaide.

Tieympäristö

- Selvitysoisuuden tienvarren itäpuolisista tonteista vain kahdella on uudisrakennus (n. 1990-luvulta). Yleisilmeeltään itäpuoli on kallioista metsämaisemaa. Tien länsipuolen alkupuolen rakennuskanta koostuu pienehköistä omakotitaloista, joiden rakentamisajankohdat vaihtelevat 1900-luvun alusta 1950-luvulle sekä 1900-luvun alkupuolen suuresta päiväkotikäytössä olevasta puuhuvilasta. Heikelinkujan ja – Pohjoisen Heikelintien risteyksessä olevat rakennukset ovat tyhjiillään ja pahoin rapistuneita. Rantamajantien risteyksessä on kaksi 1980-luvun asuinrakennusta.
- Perusolemuksestaan Pohjoisen Heikelintien maisema – etenkin Gallträskin rannasta lähdeittäessä on **metsäistä maalaismaisemaa**. Rantamajantien risteystä lähestyttäessä tienvarsirakentamisen myötä maisema muuttuu kylämäiseksi.

Ongelmakartoitus

- Pohjoisen Heikelintien eteläpää on ankea. Tie on erittäin jyrkkä ja leveähkö soraväylä, jolla näkymät etenkin mäessä olevassa kurvissa ovat huonot. Hiekoitussora on täyttänyt länsipuolen ojan ja sadevedet kulkevat tiealueella. Hiekoitushiekka on levinnyt pitkälle myös länsipuolen pientareille. Piennaralueiden hiekkaisuus antaa tiestä todellista leveämmän ja epäsiistin vaikutelman.
- Heikelinkujan liittymä on tehty maastoleikkaukseen, jonka vuoksi näkymät ovat heikot Pohjoiselle Heikelintielle tullessa. Jyrkkien pengerten hoito on hankalaa.
- Heikelinkujan risteyskaestä Rantamajantielle tie kulkee kallioisella metsäselänteellä, joka on rakentumassa omakotialueeksi. Selännejaksolla vedenjakajalta Heikelinkujalle ei ole lainkaan sadevesipainanteita, vaan vedet kulkevat vapaasti tiealueella. Loppupään tonteilta 13 ja 14 pintavedet valuvat pihoilta tiealueelle.
- Pohjoisen Heikelintien ja Rantamajantien risteyksen viheralueen maastonmuotoilu on jäänyt kesken.
- Risteysalueen eteläpuoleinen metsä on ylitiheä, estää näkyvyyden ja aiheuttaa vaaratilanteita.

5.2.2 Tieympäristön kehittämisehdotuksia

Yleisilme ja tien mitoitus

Tien liiallisen jyrkkyyden vuoksi tielle pitäisi löytää loivempi jyrkän mäen korvaava linjaus. Mikäli tie pidetään nykyisessä paikassa, tien reunaan pitäisi erottaa erillinen jalankulkukaista. Pohjoisesta mäkijakson jyrkkään mutkaan tullessa voitaisiin tien länsireunaan istuttaa koivurivi ennakoimaan tien mutkaisuutta.

Suunnitelmapiiirroksessa (2) on esitetty Pohjoisen Heikelintien ja Rantamajantien risteysalueen viherkolmion muotoilua uudelleen ja hoidon tehostamista.

Rantamajantielle laaditussa kunnallisteknisessä suunnitelmassa (Insinööritoimisto Paavo Ristola OY, suunn. nro 1095.2) teiden risteykseen jäävä kolmio on poistettu ja Rantamajantie yhtyy Heikelintiehen T-risteyksensä.

Nykytilanteessa risteysalueen läheisyydessä oleva puusto pitäisi harventaa turvallisten näkymien aikaansaamiseksi.

Pintavedet

Tien pintavesien ohjaus tulee järjestää hallitusti, vedet pois nopeasti tieltä (hiekoitushiekka poistettava penkereiltä) ja tonteilta tulevien vesien ohjaus tienvarsiojiin.

Tievalaistus

Tien valaistus on järjestetty vakiotyyppisillä tievalaisimilla. Tie ei ole nykyisellään ylivalaistu, vaan ilmeistä tarvetta lisävalaisimeen tuntuisi olevan ainakin Heikelinkujan risteyksen tuntumassa.

Muut varusteet

Tiejaksolla on kaksi levähdyspistettä, yksi jyrkässä mäessä ja yksi Rantamajantien risteysalueella.

Molemmissa varustuksena on yksinkertainen selkänojallinen puupenkki ja teräksinen City-jäteastia. Varusteet eivät oikein sovi keskenään yhteen, vaan edustavat eri tyyliä. Vähemmän silmiinpistävä, esim. maalattu roska-astiakin olisi parempi. Varusteiden osalta tärkeintä kuitenkin on, että ne ovat kunnossa eli jätteastiat suorassa ja penkit hyvin maalattu.

5.2.3 Hoitoluokitus – tiealueen kasvullisten osien hoito

Nurmet

Tieympäristö on valtaosin metsäkasvillisuuden ja luonnonvaraisten ruohovartisten kasvien hallitsemaa. Tienvarsien nurmien hoidoksi sopii hyvin hoitoluokka A III. Teiden risteyksessä oleva istutettu käyttö-/liikennevihreys levähdyspisteineen tulisi kuitenkin hoitaa luokan A II mukaisesti.

Puusto

Kuten suunnitelmakartalla on mainittu, tulisi tien jyrkän mäen länsipuolelle kehittää joko olemassa olevasta puustosta tai istuttaen koivukujanne, joka ohjaisi ylhäältä mäestä tulevia autoilijoita.

Suunnittelujakson pohjoispäässä olevat tienvarsimetsät tulisi harvennustarpeen arvioimiseksi olla säännöllisen tarkkailun piirissä. Hoitoluokaksi on siten esitetty A III, jossa puuston käsittely voi jo olla yksilökohtaista.

5.3 Rantamajantie ja Lindstedtintie välillä Rantamajantie – Kavallintie (piir. 67060260/3-4)

5.3.1 Nykytilanne

Tien käyttö ja mitoitus

- Rantamajantie on sallittu läpikululle, mutta palvelee pääasiassa vain alueen asukkaita asuntokatuna.

- Käytettävissä olevassa pohjakartassa on Rantamajantien katualueella ilmeisesti vanhat ja uudet rajat. Uusi katualue on leveydeltään 10 m ja asfalttialueen leveys on 3,5-4 m.
- Lindstedtintie on asuntokatu, mutta sijaintinsa vuoksi kerää myös läpikulkuliikennettä ympäröiviltä asuinalueilta. Lindstedtintien katualueeksi on merkitty 15 m ja asfaltoitu tieosuus on 5,5 m leveä. Katualueella on varauduttu erilliseen kevyenliikenteen väylään.
- Alueella ei ole sadevesiviemärintiä, joten teiden kuivatus perustuu avo-ojiin.

Uudet kunnallistekniset suunnitelmat

Rantamajantielle ja Lindstedtintielle on laadittu teiden parantamiseen tähtäävät kunnallistekniset suunnitelmat (Ins. tsto Paavo Ristola Oy, suunn. numerot 1095.2, 1091.2-3).

Suunnitelman mukaan Rantamajantien linjaus pysyy lähes entisellään ja tie säilyy kapeana.

Suurin muutos nykytilanteeseen verrattuna on länsipään liittymän uudelleen muotoilu selkeäksi T-liittymäksi ja tien pohjoispuolisen ojan putkittaminen ja varustaminen sadevesikaivoin.

Tieympäristö

- Maastollisesti Rantamajantien länsipää on itään laskevassa rinteessä. Tämän jälkeen tieosuudet kulkevat jyrkähkön mäen alatasanteella.
- Rantamajantie on kapeutensa ja kaartelevan linjauksensa vuoksi luonteeltaan **vanha huvilatie**.
- Lindstedtin tie kulkee selvitysjaksolla pääosin metsäisessä ympäristössä. Tie on sijoittunut maisemaan luontevasti korkeuskäyrien suuntaisesti.
- Vielä 1970- luvulle saakka alue on ollut varsin harvaan asuttu ja tienvarret ovat olleet huviloiden metsäisiä pihapuistoja ja niittyjä. Rantamajantien tontilla 5. on vuonna 1955 rakennettu asuinrakennus, jonka piha liuskekivimuureineen on aikakaudelleen tyypillinen. Pääosin tienvarsien rakennuskanta on nuorta, 1970-luvun jälkeen rakennettuja. 2000-luvulla rakennettuja asumuksia on useita. Osa uusista rakennuksista on tehty entisajan huvilatyyliä mukaillen. Voimakkaimmin pihaympäristöjä on rakennettu aivan viimevuosina rakennetuilla tonteilla, jotka sijoittuvat Rantamajantien itäpäähän.
- Myös Lindstedtintien linjaus säilyy lähes entisellään. Tien hyötyleveys on hieman Rantamajantietä leveämpi. Metsäosuuden keskivaiheille on suunniteltu kavennukset ajonopeuksien hidastamiseksi. Tien eteläpuolelle on suunniteltu viherkaistalla erotettu kevyenliikenteen väylä. Tien pohjoispuolinen oja on esitetty putkitettavaksi.

Ongelmakartoitus

Vaikka osa tämän työn yhteydessä havaituista ongelmista tulee poistumaan uusien kunnallisteknillisten suunnitelmien toteutuessa, tuodaan ongelmat tässä kuitenkin esille.

- tyypillistä on, että ojat ovat täyttyneet hiekoitushiekasta, asukkaat hoitavat ainakin osittain reunaluiskia
- vesipainanne tiellä 50-luvun talon edustalla, tontin 14 kohdalla tie murtunut liian kapeiden penkereiden ja syvän ojan johdosta
- Lindstedtintie on perusparannuskohteena, pohjoispuolinen reuna/niskaoja on syvä.
- tien perusrakenteet ovat paikoin heikot, routa ja vesi vahingoittanut tietä
- pinnoite huonokuntoinen

5.3.2 Tieympäristön kehittämisehdotuksia

Yleisilme ja tien mitoitus

Teiden yleisilme ja hoidettavuus tulee parantumaan, kun pohjoispuolinen avo-oja putkitetaan kunnallisteknisten suunnitelmien mukaisesti. Rantamajantie jää varsin kapeaksi, joten jalankulkijoille on edelleen vähän tilaa. Toivottavasti kunnostustöiden yhteydessä poistuu tien keskivaiheilla oleva vaarallinen ”pimeä” (kuusiaidan kohdalla) mutka.

Koska Rantamajantie on luonteeltaan lähes puistotie, sopisi tien pinnoitteeksi hyvin soramurskeen värinen sirotepinta.

Lindstedtintien varteen tulevan kevyenliikenteen tien pinnoite voisi olla sirotepinta tai soramurskeesta tehty kivituhka.

Pintavedet

Pintavesisuunnitelma sisältyy tehtyihin kunnallisteknisiin suunnitelmiin.

Valaistus

Rantamajantien ilmakaapelein olevat puupylväiset korkeat tievalaisimet voitaisiin korvata puistomaisemilla n. 6-8 m korkeilla uudenaikaisilla puupylväs- tai metallipylväsvalaisimilla. Lindstedtintien valaistus on tehtävä kaksivartisilla pylväsvalaisimilla, jotta kevyenliikenteentie tulee riittävästi valaistuksi tai kevyenliikenteentielle tehdään erillinen puistotien valaistus.

Jäteastiat

Lindstedtintien itäpäässä oleva molokki pitäisi suoristaa ja ympäristöä viimeistellä esim. kuusama ja taikinamarjaistutuksin.

5.3.3 Hoitoluokitus – tiealueen kasvullisten osien hoito

Nurmet

Tiealueella ja ympäröivillä tonteilla on luonnonomainen puu- ja ruohokasvillisuus vallitseva. Avoimena pidettävät nurmipinnat on ehdotettu hoidettavaksi luokan A III mukaisesti. Lehtomaisen metsän reunakasvillisuutta tarkkaillaan ja tarvittaessa poistetaan lehtokasvillisuutta haittaavat pensaiden ja puiden vesakot.

Puusto

Lindstedtintien reunametsät on ehdotettu hoidettaviksi lähimetsinä hoitoluokan C I mukaisesti.

Uudet istutukset

Tien kunnostuksen yhteydessä osa tien reunapuustosta joudutaan poistamaan. Tien pohjoispuoliselle viherkaistalle ehdotetaan istutettavaksi poistettujen puiden tilalle pienikasvuisia koristepuita (esim. siperianomenapuita, pilvikirsikoita, pihlajia).

5.4 Kavallintie välillä Lindstedtintie – Eteläinen Heikelintie (piir. 67060260/5-7)

5.4.1 Nykytilanne

Tien käyttö ja mitoitus

- Kavallintien varressa on runsaasti asutusta ja sen kautta kulkevat myös ympäröiviltä alueilta tulevat asukkaat.
- Tiealueen leveys vaihtelee 10-12,5 m:n välillä. Joissakin mutkissa kaavan mukainen tiealue on vielä leveämpi. Tien hyötyleveys on 3,5-5,5 m. Kapeimmillaan tie on pohjois-eteläsuuntaisella jaksolla ja leveimmillään eteläosan itä-länsisuuntaisella jaksolla.

Tieympäristö

- Maastollisesti tie sijoittuu kolmeen erityyppiseen maisemajaksoon. Selvitysjakson pohjoispää kulkee alavan laaksopainanteen poikki aivan rannan tuntumassa.
- Seuraava jakso nousee pohjois-eteläsuuntaisena ylös pitkää rinnettä
- Kolmas jakso on pääosin itä-länsisuuntainen kallioselänteellä oleva jakso.
- Vanhin rakennuskanta on sijoittunut tien länsi- ja pohjoispuoliselle mäkialueelle ja tien eteläpuolella Hovineuvoksettaren polun risteykseen. Pääosa rakennuskannasta on 1970-80-luvuilta. Kavallintien itä- ja eteläpuoli on selkeästi rakennettu tiiviimmin kuin pohjoispuoli.
- Maisemakuvallisesti parhaimpia jaksoja ovat alueet, joissa pintavedet on hallitusti hoidettu tai kuivilla selänteillä, joissa pintavesiä ei paljon pääse kertymään.

Ongelmakartoitus

- Gallträskin kiertävä lenkki on ulkoilijoiden suosiossa. Lindstedtintieltä lähdettäessä Kavallintie muistuttaa enemmän ulkoilutietä kuin ajoväylää. Kapeutensa ja runsaan ulkoilukäytön vuoksi liikenteen erottelu olisi tarpeen. Järven rantavyöhyke onkin erittäin kulunut runsaasta käytöstä johtuen. Ilman hoitotoimenpiteitä rantapuiden juuristot ovat vaurioitumassa.
- Mäkiosuuksilla hiekoitushiekkaa on kertynyt runsaasti, mikä estää pintavesien pääsyn ojaan ja tekee epäsiistin vaikutelman.
- Silmiinpistäviä ovat hankalasti hoidettavat jyrkät ojat ja ojarumpujen kohdat (kuva 259)
- osalla tonteista (tontti 14) pintavedet ovat valuneet tieltä suoraan rakennuksen perustuksiin ja rakennuksen peruskuivatus on pitänyt uusia.

5.4.2 Tieympäristön kehittämisehdotuksia

Yleisilme ja tien mitoitus

Kavallintie on pitkä ja osittain läpiajokatu. Lisäksi tienvarsilla on paljon asutusta. Mainittujen seikkojen perusteella Kavallintiellä pitäisi olla autoliikenteestä erotettu jalkakäytävä Kylpylätien tapaan.

Pohjakartan kaavamerkinnöistä päätellen tielle on varattu järven rannan kauempaa idässä kulkeva linjaus. Rantavyöhykkeen arvo virkistykseen ja jyrkimmän mäkiösuuden tasauksen loiventaminen parantaisivat liikenneoloja huomattavasti.

Pintavedet

Tiealueen kapeudesta johtuen avo-ojia ei saa riittävän loiviksi, että ne olisivat edes välttäviä ulkonäöltään ja hoidettavuudeltaan. Myös tonttiympäristöt alkavat alueella olla hoitotasoltaan korkeita, mikä edellyttäisi katu ympäristöiltäkin korkeampaa hoitotasoa. Pintavesien viemäröinti tieosuudella on tarpeen.

Valaistus

Kavallintiellä valaistus on hoidettu maakaapelointina vakiomallisilla tievalaisimilla. Jos tieympäristölle haluttaisiin antaa persoonallista ilmettä, valaisimet voisivat olla matalampia, hieman tiheämmässä ja tyyppiltään puistomaisempia.

Muut varusteet

Järven rannassa on penkki-jäteastiyhdistelmä. Ympäristön käytön runsaudesta päätellen penkkejä voisi olla varmasti enemmänkin. Jäteastian sijoitus voisi olla muukin kuin välittömästi penkin vieressä - kuten esimerkiksi lähellä varsinaista kulkuväylää.

Rannasta tulevassa jyrkässä mutkassa olevaa turvakaidetta tulisi jatkaa suunnitelmapiirroksessa 67070260/5 esitetyllä tavalla.

Dosentintien risteystä vastapäätä on suuri jäteastia varsin näkyvällä paikalla. Astia on koristeltu graffitein. Jäteastialle tulisi löytää paikka esim. leikkipuiston pysäköintialueen tuntumasta.

Osana tieympäristöä oleva leikkipuisto kaipaisi perusparannusta.

5.4.3 Hoitoluokitus – tiealueen kasvullisten osien hoito

Nurmet

Osa Kavallintien varren asutuksesta on jo niin tiivistä ja kaupunkimaista, että katualueiltakin odotetaan korkeaa hoitotasoa. Kadunvierusnurmikoita on siten runsaasti jo hoitoluokassa A II. Luokassa A II ovat myöskin Hovineuvoksettarenpolun ja Eteläisen Heikelintien välisen osuuden kiviaitojen viereiset hiekkanutmet. Varsinaista nurmenleikkuuta kaistoilla on vähän, mutta tärkeätä on huolehtia, että alueet eivät roskaannu.

Mikäli avo-ojat olisivat putkitettuja, olisi A II-luokan nurmikoita esitettyä enemmän.

Suunnitelmassa on A III-luokkaan esitetty vaikeahoitoiset nurmet ja selvästi luonnonomaisiin ympäristöihin liittyvät piennaralueet.

Puusto

Tienvarsimetsien puusto hoidetaan luokkien A III ja C I mukaan.

5.5 Hovineuvoksettaren polku (piir. 67060260/8)

5.5.1 Nykytilanne

Tien käyttö ja mitoitus

Hovineuvoksettarenpolku on jalankulkijan lyhyt yhdysväylä (n. 120 m) Maisterintien ja Kavallintien välillä. Ajoneuvolla ajo on kielletty. Kaavanmukainen tiealue on 10 metriä, josta asfaltoitu osuus on 2,5 m.

Tieympäristö

Polku sijoittuu pohjois-eteläsuuntaisena kalliomäen laki- ja etelärinteeseen, jonka vuoksi polku on valoisa ja aurinkoinen. Polkuympäristöä voimakkaimmin leimaa länsipuoleinen kiviaita, jonka vierustaa polku noudattelee koko pituudeltaan. Kiviaidan sisään jää hyvin hoidettu ympäristökokonaisuus, jonka päärakennus on valmistunut 1909. Itäpuolella metsän siimeksessä on 1908 rakennettu suuri puuhuvila ja pohjoispäässä kaksi uudehkoa omakotitaloa.

Ongelmakartoitus

Koska polku kulkee aivan kiviaidan kupeessa ja on kapea, tuntuvat uusien omakotitonttien osittain huonokuntoisetkin istutukset välittömästi polun vieressä ahdistavilta. Pohjoispään tonttiliittymä tekee risteysalueesta epämääräisen ja vaarallisenkin.

5.5.2 Tieympäristön kehittämisehdotuksia

Yleisilme ja tien mitoitus

Juuri valoisuus ja avaruuden tuntu ovat polun viehätyksiä ja seikkoja, joita kaupungissa on vaikea kokea. Tämän vuoksi pohjoispään pensasistutukset tulisi poistaa tai siirtää katualueen rajalle. Polun varteen sopisi hyvin keto- ja niittykasvillisuus, jolla olisi muutamia pieniä kukkivia koristeputia.

Luonnonkivimuurin vieressä polun pinnoitteeksi sopisi erityisen hyvin sirotepintausta (tai kivituhka soramurskeesta).

Pienet liikennemerkkit korostaisivat polun pienimuotoista luonnetta.

Valaistus

Polun valaistus on järjestetty maakaapeloidulla vakiotyyppisillä valaisinpylväillä.

Valaisinpylväät voisivat olla lähempänä puistovalaisimia. Vaihtoehtoisesti polun varteen saataisi sopia myös pollarivalaisimet.

Muut varusteet

Luonnonkivijalkainen yksinkertainen penkki polun varressa voisi olla paikallaan.

5.5.3 Hoitoluokitus – tiealueen kasvullisten osien hoito

Nurmet

Pääosa tiealueen viherkaistasta on kalliopohjaista kuivaa keto- ja niitty-ympäristöä. Hoitoluokka on A III. Yleisilmeen kannalta olisi tärkeää haravoida polun ja kiviaidan välinen kaista havu- ja lehtijätteestä.

5.6 Maisterintie (piir. 67060260/9-10)

5.6.1 Nykytilanne

Tien käyttö ja mitoitus

- Maisterintie on yli 800 metriä pitkä asuntokatu, jolle sijaintinsa perusteella ei kohdistu erityistä läpiajoliikennettä.
- Kaavanmukainen tiealueen leveys on Helsingintieltä Hovineuvoksettarenpolulle 15 metriä. Ajojien leveys on 5 metriä ja reunakivellä erotettua jalkakäytävä 2,5 metriä. Hovineuvoksettarenpolulta eteenpäin tiealueen leveys on 10 metriä ja asfaltoitu osuus 4,5 metriä.

Tieympäristö

- Tie sijoittuu koillis-lounaissuuntaisena pitkän kallioselänten etelä- ja itärinteeseen.
- Tien alkupää Helsingintieltä lounaasta lähettäessä on kaupunkimaista kerros- ja rivitaloiteinen ja jalkakäytäväinen. Hovineuvoksettaren polulta eteenpäin tie kapenee ja ympäristö muuttuu metsäisen puistomaiseksi. Tämän osuuden rakennuskanta on 1900-luvun alkuvuosikymmeniltä. Puistotiemäisyys säilyy tien varressa olevalle pallokentälle saakka. Loppujakson katu ympäristöä leimaavat erityisesti 1970-90-luvuilla rakennetut rivi- ja omakotitalot. Rakennukset ovat edellistä jaksoa lähempänä tietä ja pihat ulottuvat katualueelle tai sen reunaan. Luonnonomaisuus on hävinnyt aivan tien koillisimpia asuintontteja lukuun ottamatta.

Ongelmakartoitus

- Tien lounaispäässä on jyrkkä mutka juuri mäen alaosassa. Liukkaana aikana mäkeä joudutaan hiekoittamaan. Hiekkaa onkin kertynyt runsaasti penkereille ja ojaan. Tie on nostettu mäen taitteessa korkealle penkereelle. Sadevedet kuluttavat tien kaakkoispuolisen penkereen yläosaa, koska reunakiveä ei ole. Sadevesiviemäröinti on vain kadun alussa Helsingintien risteyksessä.
- Hovineuvoksettarenpolun jälkeen tien yleisilme näytti hieman epäsiistiltä ainakin varhain keväällä. Verkkoaidat ovat vinossa, kiviaidan pää törröttää rikkonaisena näkymäesteenä ja Vilhontien viereisen kulmatontin tienvarsimetsä on päässyt ylitiheäksi ja osittain pensoittumaan. Tien keskivaiheilla olevan mutkan kohdalla ränsistyneet kuusiaidat pistävät silmään. Pallokentän kohdalla jyrkät tiepenkereet tekevät kapean tien turvattomaksi.
- Maisterinkujan risteyksen kohdalla kuusi- ja orapihlaja-aidat saavat tien tuntumaan erittäin kapealta ja turvattomalta.
- Muutamilta omakotitonteilta peruutetaan suoraan tielle, mikä on turvallisuusriski.

5.6.2 Tieympäristön kehittämisehdotuksia

Yleisilme ja tien mitoitus

Maisterintien mitoituksen kehittämistä pitäisi tarkastella suhteessa muun liikenneverkon kehittämiseen. Tässä esitetty näkemys perustuu lähinnä saatavilla olleisiin kartta- ja maastoinventointeihin. Oletuksena on, että tien lounaispää on mitoitukseltaan riittävä nykyisellään. Hovineuvoksettarenpolun ja Vilhontien välinen jakso voisi säilyä kapeana puistomaisena tienä. Puistomaisuutta ja jalankulunomaisuutta voitaisiin painottaa sirotepintauksella. Vilhontieltä eteenpäin, jossa asutus on tiiveintä pitäisi rakentaa erillinen jalkakäytävä ja samalla järjestää tien kuivatus sadevesiviemäröinnin avulla.

Valaistus

Maisterintiellä on vakiotyyppinen maakaapeloitu pylväsvalaistus. Ympäröivä rakennuskanta edustaa paljolti samaa aikakautta kuin valaisinylväät. Poikkeus on Puistomainen jakso Hovineuvoksettarenpolun ja Vilhontien välissä, jossa valaistus voitaisiin järjestää selkeästi puistomaisin pylväin kuten Hovineuvoksettaren polulla.

5.6.3 Hoitoluokitus – tiealueen kasvullisten osien hoito

Nurmet

Tien lounaispään nurmet on esitetty hoidettavaksi A II-luokan mukaan. Muilta osin nykyisessä kunnossa olevat muut nurmikaistat voidaan hoitaa luokan A III mukaan. Mikäli tie perusparannetaan ja viherkaistat rakennetaan, hoitoluokka nousee luokkaan A II.

Puusto

Tiealueella olevaa puustoa on vähän. Sen hoito on lähinnä vesojen poistoa ja vähittäistä harventamista.

5.7 Fasaanipolku (piir. 67060260/11)

5.7.1 Nykytilanne

Tien käyttö ja mitoitus

- Fasaanipolku on raittimainen noin 300 metriä pitkä asuntokatu Kylätien ja Forsellesintien välissä.
- Kaavanmukainen tiealueen leveys on 10 m ja asfaltoitu tieosuus vaihtelee etelään 3,5 metristä 4,5 metriin.

Tieympäristö

- Tie on osa vanhaa pohjois-eteläsuuntaista kulkuväylää. Etelästä lähdettäessä tie nousee kalliokumpareelle ja laskee sen jälkeen tasaisesti kohti Forsellesintietä.
- Tienvarsiasutus on tiivistä muodostuen omakoti- ja paritaloista. Pääosa on rakennettu aikajaksona 1970-1990. Tien keskivaiheilla oleva pieni 1900-luvun alkupuolen punainen hirsimökki luonnonomaisine pihapiireineen on Fasaanipolun koristus.

Ongelmakartoitus

- Visuaalisia ja ehkä turvallisuusongelmiakin aiheuttavat ylileveät tonttiliittymät.
- Etenkin tien pohjoispäässä tien kapeus suhteessa jyrkkäreunaisiin avo-ojiin näyttää turvattomalta, rumalta ja vaikeasti hoidettavalta.
- Mäessä mutkan kohdalla olevat vapaasti kasvavat pensaas saattavat olla näkymäeste.
- Eteläpäässä tiealueena olevaa metsikköä käytetään puuvarastona. Metsikkö on osittain myös ylitieheä.
- Polun itäpuoliset pohjoispään jyrkät luiskat ovat vaikeita hoitaa ja epäsiistejä.

5.7.2 Tieympäristön kehittämisehdotuksia

Yleisilme ja tien mitoitus

Etenkin tien pohjoispäässä liikenne iltapäivällä tuntui olevan runsasta. Jäätelöauto toi paljon lapsia tielle. Eräs ehdotus voisi olla tiealueen leventäminen mutkasta pohjoiseen yhdellä metrillä, läpiajon kieltäminen mutkakohdassa tai korotuksen tai kavennusten rakentaminen alueelle. Koska tien tuntumassa ei ole mitään yhteistä kokoontumispaikkaa voisi kadun muuttaminen pihakaduksi ja mutkakohdan kehittäminen pieneksi aukioksi olla myös yksi ratkaisu. Tien eteläpää voisi jäädä entisenlaiseksi kapeaksi väyläksi. Rumat ojat tulisi putkittaa. Polun pohjoispäässä itäpuolisiin jyrkkiin luiskiin pitäisi alareunaan rakentaa toinen tukimuuri ja istuttaa seinämä vehreillä pensailta.

Valaistus

Tievalaistukseen käytetty valaisinpylväs voisi olla ”kodikkaampi” värillisenä (esim. mustanruskea tai tumman harmaa).

5.7.3 Hoitoluokitus – tiealueen kasvullisten osien hoito

Nurmet

Viherkaistat ovat suurimmaksi osaksi maastoltaan niin hankalia, että leikkureilla niitä ei pysty hoitamaan. Hoitoluokaksi on määritelty Luokka A III. Avo-ojien poiston jälkeen hoito helpottuu, jolloin hoitoluokkaa voidaan joutua tarkistamaan.

Puusto

Puuston hoito on lähinnä vesakon poistoa ja vähittäistä harventamista.

5.8 Yhtiöntie välillä Ersintie – Jondalintie (piir. 67060260/12-13)

5.8.1 Nykytilanne

Tien käyttö ja mitoitus

- Yhtiöntie on pohjois-eteläsuuntainen asuntokatu, jonka liikenne suuntautuu tietä risteävälle kokoojakatuna toimivalle Kauppalantielle. Liikenne on siten runsainta Kauppalantietä lähinnä olevilla jaksoilla. Yhtiöntie palvelee myös pohjoispuoliseen Thurmanin puistoon suuntautuvaa kevyttä liikennettä.
- Tiealueen leveys on Ersintien ja Kauppalantien väliseltä osuudelta 12 m, muilta osin 10 m. Pohjoispään tien hyötyleveys on Kauppalantielle saakka 4 m (lukuun ottamatta pysäköintileveyksiä) ja Kauppalantielta eteenpäin 5,5 m. Kauppalantien jalkakäytäviä on jatkettu Yhtiöntielle Helenankujan risteykseen saakka.

Tieympäristö

- Yhtiöntie alkaa pohjoisesta päin tultaessa Thurmanin puistosta. Tien alkujakso Kirkkotielle saakka sijoittuu alavaan laaksoon. Kirkkotiestä eteenpäin tie nousee tasaisen loivasti Tornikujalle saakka. Tornikujasta alkaa lyhyt rinnejakso, joka vaihtuu vähitellen tasaiseksi selännejaksoksi. Noin 100 m ennen Jondalintien risteystä tie viettää alaspäin 10 % kaltevuudella.
- Tienvarsimaiseman vanhinta rakennuskantaa edustavat pohjoispään Metodistikirkko (1917) ja Villa Wulff (1914-16). 1940-50-lukujen asumukset löytyvät Tornivuoren koillis- ja itärinteiltä. 1960-80-luvuilla rakentaminen on ollut vilkasta. Tuolloin on rakennettu useimmat rivitalot ja pohjoispään kerrostalo. Tienvarsilla on runsaasti myös uusia tällä vuosituuhannella valmistuneita taloja.
- Pohjoispään uusi rakentaminen Yhtiönkujalle saakka sijoittuu lähelle katualueita, mikä tekee tieympäristöstä kaupunkimaisen. Yhtiönkujan ja Jondalintien välinen osuus on perinteisen ”kauniaislainen” - tyyliin rakennuksia metsäpuistossa.

Ongelmakartoitus

Jakso Ersintie- Kauppalantie

- avo-ojat jyrkkiä, vaikeita hoitaa (siimaleikkuri),
- tie kärsinyt routavaurioita, reunat murtuneita jyrkkien ojien takia
- uudisrakennuksen kohdalla rakentamaton viherkaista
- Metodistikirkon edessä parkkipaikka, jolta peruutetaan tielle, (hyvät vuorimänty- ja spireaistutukset, komea raita alanurkassa)
- kirkon kohdalla tiessä levennys, joka rumasti jyrkkänä laskeutuu tontin 14 kohdalla
- tontin 20 B kohdalla edelleen avo-oja, pintavedet tulevat suoraan piha-alueelta tielle
- toisella puolen myös avo-oja, jonka reunalla useita kaivoja, (eritt. vaikea hoitaa)
- avo-ojien rummut usein varsinaisia virityksiä ja (eritt. vaikeita hoitaa ja rumiakin)

Jakso Kauppalantie- Tornikuja

- Kauppalantien kulmauksessa olevan muurin reunalta vaahterat pitäisi poistaa, (tilalle esim. maanpeittävä pensas)

- Helenankujan eteläpäässä avo-ojat, tietä osittain levennetty, (vaikea nähdä missä tontin raja kulkee)
- tontilta 21 pääsee pintavesiä suoraan tielle yhdestä sadevesikaivosta huolimatta, voi aiheuttaa liukkautta
- asfaltissa painumia, joihin vesi jää seisomaan

Jakso Tornikuja-Yhtiönkuja

- Tornikujan risteyksen jälkeen tien luonne epämääräinen, murtumia asfaltissa
- avo-ojat vaikeita hoitaa
- Yhtiökujan risteyksen lähellä uudisrakennuksen osalta avo-oja putkitettu, vastapäätä (50-luvun talo) oleva leveä viherkaista heinittynyt, (hoidettavissa siimaleikkurilla tai jos maasto kunnostettaisiin voisi tontin omistaja leikata nurmen)

Jakso Yhtiökuja – Jondalintie

- mäen laella, vedenjakajalla avo-ojia ei tarvita, joten tieympäristö on siistimpi
- tiealue olisi kuitenkin syytä jäsentää
- mäen lakialueella mukava avoin fiilis, tonteilla on mäntyjä, koivuja ja kuusia, suuria vapaasti kasvavia pensaita, piholle näkyy hyvin 50-luvun tyyliin
- kalliopuisto hyvä, tien vieressä kallioleikkaus, puistoon johtaa pienet lautasilat

5.8.2 Tieympäristön kehittämisehdotuksia

Yleisilme ja tien mitoitus

Erityisesti tien pohjoispäässä tien sadevesiviemäröinnin järjestäminen ilman avo-ojia antaisi tiealueelle käyttötilaa ja/tai laajentaisi ja parantaisi viherkaistoja, millä olisi suuri merkitys tien yleisilmeelle.

Kauppalantien pohjoispuolinen osuus pitäisi selkeyttää – erotella kevyt- ja autoliikenne.

Vaaralliset tielle avautuvat pysäköintitaskut pitäisi poistaa. Kokonaisuutena tuntuisi paremmalta, jos kirkon pysäköintipaikka poistettaisiin ja korvattaisiin kirkon pohjoispuoliseen puistoon rakennettavalla pienellä pysäköintipaikalla.

Turvallisuussyistä jalkakäytävää tulisi jatkaa Kauppatieltä ainakin Tornikujan risteykseen saakka. Tienvarsien kuluneisuudesta päätelleen tarvetta erilliseen jalkakäytävään saattaisi olla koko Yhtiöntien osuudella.

Valaistus

Ersintieltä Tornikujalle saakka katuvalaistus on järjestetty maakaapeloiduilla vakiomallisilla metallipylväsvalaisimilla. Tornikujalta eteenpäin tievalaistuksena ovat vanhat puupylväsvalaisimet avokaapelein. Tievalaistuksen uusimisen yhteydessä tulisi valaisimiksi valita kadun mittakaavaan sopivat viimeistellyt valaisimet.

5.8.3 Hoitoluokitus – tiealueen kasvullisten osien hoito

Nurmet

Yhtiöntien ympäristöt ovat pääosin tiiviisti rakennetut ja pihat hoidettu puutarhamaisesti. Tien viherkaistojen hoidon pitäisi sopeutua ympäristöönsä (vaikka rakentamisaste ei sitä vielä ole). Piennaralueiden hoitoluokaksi on siten esitetty A II.

Uudet istutukset

Yhtiöntien pohjoispäähän Ersintien ja Kirkkotien väliselle viherkaistalle on esitetty istutettavaksi kuolleiden ja poistettujen koivujen tilalle serbiankuusiryhmiä.

5.9 Jondalintie (piir. 67060260/14)

5.9.1 Nykytilanne

Tien käyttö ja mitoitus

- Jondalintie on itä-länsisuuntainen Kauppalantien ja Yhtiöntien välinen asuntokatu, jolla läpiajo on kielletty.
- Kaavanmukainen tiealueen leveys on 8 m ja pinnoitettu osuus on n 4,5 m.

Tieympäristö

- Tie sijoittuu kallioisen mäen etelärinteeseen.
- Tien eteläpuolella on ollut väljä omakotiasutus 1940-50-luvuilla. Rakennuskanta on tiivistynyt erityisesti 1970-80-luvuilla. Kaksi rakennuksista on vasta 2000-luvulla valmistuneita. Tien varren rakennuksista pääosa on tien eteläpuolisessa alarinteessä ja vain kolme sijoittuu pohjoispuoliseen ylärinteeseen. Tien alapuolisten talojen ikkunat ovat tien tasossa tai sen alapuolella.
- Jos 1950-luvulla Jondalintien varressa asuttiin metsässä, niin edelleenkin tiivistymisestä huolimatta ympäristö on hyvin luonnonomaista metsäpuistoa. Läheskään kaikkia tontteja ei ole aidattu, jonka vuoksi alueen yhtenäisyys metsämaisemana on säilynyt.

Ongelmakartoitus

- kallion vieressä oleva oja jyrkähkö, kerää roskia
- pinnoite huonossa kunnossa
- tonttiliittymät usein epämääräisiä, leveitä
- maasto on hankala, vesi ei aina pääse ojaan, vesi valuu myös pihaan
- Jondalintien länsipää on epämääräinen, reuna-alueet jääneet viimeistelemättä
- länsipäässä on hoitamaton räseikköinen metsätontti

5.9.2 Tieympäristön kehittämisehdotuksia

Yleisilme ja tien mitoitus

Tien kunto edellyttäisi perusparannusta. Tien pohjoispuolinen oja pitäisi putkittaa. Jotta pintavedet eivät kulkeudu tonteille, tien sivukallistus pitäisi suuntautua pohjoispuoliseen ojaan. Tien linjaus pitäisi saada selkeäksi kaventamalla ylileveitä tonttiliittymiä. Tien pinnoitteeksi sopisi hyvin sirotepintausta metsätiemäisyyden korostamiseksi.

Valaistus

Ilmakaapelein varustetut puutolppavalaisimet tulisi korvata kauniilla puistokatuvalaisimilla.

5.9.3 Hoitoluokitus – tiealueen kasvullisten osien hoito

Nurmet

Jondalintien ympäristöt ovat niin luonnonmaisia, että viherkaistojen hoidoksi sopii hyvin luokan A III mukainen hoito.

Puusto

Jondalintien ja Kauppalantien liittymän huonoja näkymiä tulee avata pensaikkoja ja puita poistamalla.

5.10 Kylpyläntie (piir. 67060260/15-16)

5.10.1 Nykytilanne

Tien käyttö ja mitoitus

- Kylpyläntie on itä-länsisuuntainen Bembölentien ja Asematien välinen yhdystie.
- Tie on luonteeltaan ensisijaisesti asutokatu, jota pitkin kulkee myös alueen asukkaita ja Kaunialan sotavammassairaalaan palveleva paikallisbussiliikenne. Maastokäyntien yhteydessä liikenne vaikutti olevan vilkasta.
- Kaavanmukainen tiealueen leveys on risteysalueita lukuun ottamatta 10 m. Tiealueesta ajoradan osuus on noin 5,5 metriä ja reunakivellisen jalkakäytävän 2-2,5 metriä.

Tieympäristö

- Idästä Asematieltä lähdettäessä tie suuntautuu vinosti ylös rinnettä selänteelle, jossa se kulkee avokallioiden välisessä painanteessa.
- Alueen vanhimmat, aluksi hiihtomajoiksi ja kesähuiloiksi rakennetut asumukset ovat peräisin 1930-40-luvuilta. Vanhat rakennukset sijoittuvat keskimäärin 30 metriä tiestä metsän sisään.
- Etenkin tien itäpäässä tieympäristöä leimaavat aivan viime aikoina valmistuneet rapatut suuret omakotitalot. Myös 1980-90-luvuilla valmistuneita suuria omakotitaloja on useita. Tyypillistä on, johtuen lohkomismenettelystä, että uusien rakennusten tontit ovat pieniä ja etäisyys tiehen on lyhyt, usein alle 10 metriä.
- Tien itäpäähän ympäristö on rakentamisvolyyymista johtuen selkeästi puutarhamaisempi kuin tien länsipää, jossa luonnonomaiset metsät hallitsevat tiemaisemaa.
- Kylpyläntien jyrkähkössä kurvissa olevat kiviaita ja harvinaisen komea kuusiaita antavat kohteelle erityisen identiteetin.

Ongelmakartoitus

- Käytettävissä olevan kartta-aineiston perusteella sadevesiviemärointiä ei alueella ole. Sadevesiviemärointi näyttäisi alkavan urheilukentän pysäköintipaikalta. Kylpyläntien

alue sinänsä on läpäisevää mäkimaata ja ollut harvaan asuttu. Sadevedet on voitu käsitellä tonteilla ja avo-ojissa. Rakentamisen tiivistyminen ja kovien pihatiepintojen lisääntyminen lisää ajoittaisia imeytymättömiä hulevesimääriä ja tarvetta sadevesiviemärointiin. Erikoinen esimerkki viemäroinnin puutteesta löytyy tien itäpään rakennustyömaalta, jossa pintavedet on ohjattu Kylpylätien ali rummulla, joka purkaa vedet suoraan urheilukentän viereiselle polkupyörätielle.

- Kylpylätien itäpäässä oleva ajotien turvakaide on liian lyhyt, minkä johdosta pyöräilijät ovat tehneet olevan polkupyörätien tuntumaan oikopolun.
- Osa tienvarren metsistä on ylitieheitä ja Stockmannintien kulmauksessa olevan metsikköpuiston kenttäkerros kulunut ja epämääräinen.
- Erityisen epäsiisti ja hoitamattoman näköinen oli varhaiskevällä Kylpylän tielle tulo Bembölentieltä Kaunialan pysäköintialueen kulmauksessa (kts. suunn.)

5.10.2 Tieympäristön kehittämisehdotuksia

Yleisilme ja tien mitoitus

Tien yleisilme on kokonaisuutena kunnossa. Tien mitoitus ja jäsentely näyttävät palvelevan liikennettä hyvin.

Ainakin tien itäpään sadevesien ohjaus tulee ratkaista urheilukentän pohjoispuolella.

Turvakaidetta tulee pidentää.

Metsänreunojen varovainen harvennus on suotavaa, jotta reunapuustosta kasvaa tasasuhtaista puistometsää.

Stockmannintien kulmauksessa olevan metsikön maanpinta pitää tasata lisäämällä esim. kuorihumuksen ja hiekan sekoituksella.

Sisääntulo lännestä pitää kunnostaa pysäköintialueen kulmauksessa.

5.10.3 Hoitoluokitus – tiealueen kasvullisten osien hoito

Nurmet

Koska tiealue on kapea, hoidettavia viherkaistoja jää vähän. Tien itäpäässä jalkakäytävä noudattelee tiealueen rajaa, joten viheraluetta ei jää lainkaan.

Ainoa A II-hoitoluokan nurmikaista on Kaunialan edustan tieosuuden välikaistalla pensasistutusten vieressä.

Muiden nurmien hoitoluokaksi on ehdotettu A III, joka sopii pääosalle tienvarren nurmista.

Puusto

Selkeä lähimetsän hoitokohde on teiden välinen ”kolmiometsä”. Hoitoluokka on C I ja tavoitteena elinvoimainen havupuuvaltainen metsäpuisto.

Lähdeluettelo:

Kauniaisten kaupunki, 2004: Maankäytön yleissuunnitelma MASU 2.

Taajamametsäyöryhmä, 2002: Taajamametsien hoitoluokitus.

Viherympäristöliitto ry, Kaupungipuutarhurien seura ry, 2000: Viheralueiden hoitoluokitus, julkaisu 16.

Viherympäristöliitto ry, Eskolainen Marko, 2005: Viheralueiden hoito VHT'05, julkaisu 32.

Liitteet:

Liite 1. Indeksikartta

Liite 2. Piirustusluettelo

Piirustukset: 1114-1-16.

LIITE 1.

Kauniaisten arvokkaat tiemaisemat, hoitosuunnitelman kohteet

LIITE 2.

Kauniaisten arvokkaiden tiemaisemien hoitoluokitus Piirustusluettelo

Työnumero Pöyry Environment Oy	Työnumero Kauniaisten kaupunki	Piir: nro	Nimi	Päiväys
67060260	1114	1	Eteläinen Heikelintie	7.8.2006
		2	Pohjoinen Heikelintie välillä Pohjoinen Suotie - Rantamajantie	7.8.2006
		3	Rantamajantie	7.8.2006
		4	Lindstedtintie välillä Rantamajantie - Kavallintie	7.8.2006
		5	Kavallintie välillä Lindstedtintie - Kavallintie 37.	7.8.2006
		6	Kavallintie välillä Kavallitie 37 - Hovineuvoksettarenpolku	7.8.2006
		7	Kavallintie välillä Hovineuvoksettarenpolku - Eteläinen Heikelintie	7.8.2006
		8	Hovineuvoksettaren polku	7.8.2006
		9	Maisterintie välillä Helsingintie - Maisterintie 12.	7.8.2006
		10	Maisterintie välillä Maisterintie 12 - Helsingintie	7.8.2006
		11	Fasaaninpolku	7.8.2006
		12	Yhtiöntie välillä Ersintie -Kauppalantie	7.8.2006
		13	Yhtiöntie välillä Kauppalantie - Jondalintie	7.8.2006
		14	Jondalintie	7.8.2006
		15	Kylpyläntie välillä	7.8.2006
		16	Kylpyläntie välillä	7.8.2006